

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četrstopenjske petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Semeščani!

Izvršujoč soglasni sklep volilnega shoda z dne 12. t. m. usoja se „Slovensko društvo“ javiti Vam, da so naši kandidati za izvolitev v mestni zastop nastopni gospodje:

V I. razredu,

ki voli dne 24. t. m.:

- 1.) **Grasselli Peter**, mestni župan, posestnik in deželni poslanec za stolno mesto Ljubljana;
- 2.) **Gogola Ivan**, c. kr. notar in posestnik;
- 3.) **dr. Staré Josip**, c. kr. finančne prokurature pristav in posestnik;
- 4.) **Velkovich Ivan**, tovarnar in posestnik.

V II. razredu,

ki voli dne 22. t. m.:

- 1.) **Hribar Ivan**, glavni zastopnik „Slavije“ in deželni poslanec za stolno mesto Ljubljana;
- 2.) **Pirc Gustav**, tajnik c. kr. kmetijske družbe;
- 3.) **Žagar Karol**, deželni blagajnik in posestnik.

V III. razredu,

ki voli dne 20. t. m.:

- 1.) **Kajzel Peregrin**, trgovec;
- 2.) **Kunc Matija**, krojaški mojster;
- 3.) **Zupančič Filip**, stavbeni mojster in posestnik.

Te može Vam podpisano društvo z mirno vestjo priporoča v izvolitev, ker so po večini že stari izkušeni delavci, v mestnem zastopu, pri ostalih pa nam jamči njih značaj, da se bodo svojim tovarišem pridružili v resnem in poštenem delu za blagor našega mesta.

Narodni volilci! Pridite na volišče polnoštevilni ter združite svoje glasove na kandidate napredne narodne stranke.

V Ljubljani, dne 14. aprila 1891.

Odbor „Slovenskega društva“.

Slovenci in konservatizem.

Slovenski in hrvaški poslanci državnozbornski pristopili so torej kot organizovana jednota „klubu konservativcev“, kakor se imenuje veliki iz raznih elementov sestavljeni klub grofa Hohenwarta. Ker so ta svoj korak dobro premislili in pred narodom utemeljili v izjavi, katero smo prinesli predvčeršnjem v našem listu, ne bomo za danes pretresali na dalje, so li prav storili naši poslanci in z njimi združeni hrvaški, da so ravnali tako in ne drugače, da so se pridružili velikemu klubu konservativcev.

Na vsak način vidimo nekak napredek v tem, da Slovenci in Hrvatje kot organizovana celota spadajo v večjo skupino, katera je namenjena igrati važno ulogo mej strankami državnega zbora. Hohenwartov klub, ki je brojil v starem zboru samo 34 članov, narastel je sedaj po novi svoji organizaciji do močne falange blizu 80 članov.

Po številu je torej poleg zjedinjene levice, ki šteje nekaj nad 100 članov, najmočnejši klub državnega zbora, za katerima pride še le poljski klub. Kar mu pa daje tudi važnost je to, da ne reprezentuje samo jedne narodnosti, ali prav za prav le

dobro polovico njeno, kakor nemška združena levica, nego da so v njem zastopane razne narodnosti avstrijske, katere imajo pa jednake težnje, da se prizna njihova narodna individualnost in druge njihove težnje.

Ako so torej naši in hrvaški poslanci po resnem preudarku vatopili v to veliko parlamentarno skupino, jasno naznanivši, kakšne so njih želje in težnje in ako se je ta skupina moralno zavezala, da bode podpirala skromne želje slovenskega in hrvaškega naroda, da se vendar tudi njima izvrši vsem narodom zajamčena ravnopravnost, ne zdi se nam to čudno. Vprašanje je le, bodo li res mogli naši slovenski in hrvaški poslanci v tej zvezi delati tako uspešno, kakor si to mi želimo, da bi se zgodilo?

Na to vprašanje nam je, da govorimo resnico, odgovor malo težak. V novejšem času se sicer tudi v nas pogosto rabi beseda „konservativen“, da se ž njo pokrivajo povsem drugačni nameni. Ako se ozremo okoli po slovenskih pokrajinah, ako povzdignemo pogled preko ozkih mej kranjske domovine in pogledamo, kako se še vedno godi našim krvnim bratom, ki stočejo pod krutim pritiskom nepravice, ki jim odrekajo vse pravice do obstanka, do narodnega razvijanja, potem pa recimo, da hočemo biti „konservativni“! Za Boga svetega, kaj pa hočemo „konservirati“ ali ohraniti ubogi Slovenci, ko itak skoro nič družega nemamo, nego neizmerno neizrekljivo gorje in krivice, ki se gode narodu našemu povsod? Niti na Kranjskem ne moremo in ne smemo biti „konservativni“ v tem smislu besede, da bi želeli ohraniti si sedanje nenaravne, nezdrave narodne odnose, kateri nam prinašajo toliko škode in nam kratijo ugled, katerega bi morali imeti pri bratih ob periferijah, katerim bi v težkih njihovih borbah morali biti v izgled in moralno zaslombo.

Želeli bi torej, da naši državni poslanci, ako-pram so po okoliščinah primorani ustopiti v klub konservativcev, ohranijo v svojem delovanju nekoliko onega zdravega in prepotrebne radikalizma, katerega nam je neobhodno potrebno, ako nečemo, da popolnoma zastanemo. Le tedaj bode jim mogoče, da dosežejo vsaj nekoliko uspehov, ter da se tudi nam Slovincem uresniči vsaj one skromne, popolnoma opravičene in gotovo ne pretirane želje, izrečene v programu shoda slovenskih poslancev z dne 2. oktobra l. 1890.

Le če se bodo poslanci naši odločno postavili na stališče tega programa, na čegar podlagi jih je volil slovenski narod, če bodo odločno zahtevali od kluba, v kateri so ustopili, da se tudi on zavzema za ta naš program, le tedaj bomo mogli z mirno vestjo odobriti njih najnovejšo odločbo in njih ustop v klub konservativcev. Nikakor pa bi tega ne mogli storiti, če bi z mlačnim postopanjem hoteli ohraniti le „status quo“, ki nam nikakor ne ugaja.

Državni zbor.

Zbornica poslancev imela je včeraj tretjo sejo, v kateri so nekateri zakasneli poslanci storili svojo obljubo.

Potem prečitala se je prošnja nekega okrajnega sodišča na Češkem za dovoljenje, da bi se proti mladočeškemu poslancu Sokolu smelo kazensko postopati, ker je imel volilen shod, pri katerem so bili tudi nevolilci. Vsprejel se je grofa Coroninija predlog, da se voli imunitetski odsek 18 članov.

Na dnevnem redu bile so volitve. Potrdile so se vse, proti katerim ni bil vložen noben protest in proti katerim tudi v oddelkih ni bilo ugovora.

Na to bila je volitev predsednika. Oddalo se je 306 glasov. Izvoljen je bil s 301 glasom poslanec dr. Smolka. Ta rezultat pozdravila je zbornica z živahnim odobravanjem in ploskanjem.

Predsednik Smolka zahvalil se je na tej izvolitvi rekoč: Visokočastiti gospodje! Iz globine srca zahvaljujem se Vam za zaupanje, naklonjeno mi v tako obilni meri. Skoro soglasni izid volitve gane me tem bolj, ker menim, da ste s tem hoteli priznati, da sem si za zadnjih dveh zasedanj vedno prizadeval, zadoščati dolžnostim svojega posla z najboljšo voljo in vestjo. (Živahno odobravanje.) Vsprejmite zagotovilo, da si bodem najresneje prizadeval, pokazati se tega zaupanja vrednega. Vse osnovane želje bodem, v kolikor so izvedljive, vsekdar drage volje izpolnjeval. Pred vsem pa bodem skušal, da bodem pri obravnavah v visoki zbornici kakor sploh pri svojem poslovanju popolnoma nepristransk in objektivni. (Odobravanje.) Prosim Vas, da me pri tem stremljenju blagovoljno podpirate. Iz mojega poslovanja Vam je znano, da sem prijatelj s v o b o d n i b e s e d i (Dobro!), izrečeni zmernim načinom in tako, da se varuje parlamentarska dostojnost. Uverjen sem popolnoma, da Vi vsi poznate meje parlamentarske dostojnosti. Vam, kakor meni bode na tem, da se bode čast in dostojnost visoke zbornice vedno čuvala. Pričakujem tudi od občinstva, da obravnava nikakor ne bode motilo.

Gospoda! Pred nami je delo nove in pomembne postavitvene dobe. Želim in upam, da bi bila uspešna in blagotvorna za državo in njene dele. In v istini tega ne bode težko doseči, ako bode nekoliko zmernosti in vzajemnega sporazumljenja. In sedaj, gospoda, pričetkom parlamentarskega delovanja, mislim, da ne moremo začeti dostojneje, nego da se spominamo onega, kateremu se je zahvaljevali, da imamo v zakonodavstvu besedo. Preverjen sem, da bode ugajalo lojalnim in domoljubnim čuvstvom vseh gospodov, ako jih pozivljem, da se pridružijo klicu: Živio Nj. Veličastvo naš najmilostnejši cesar, kralj in gospod! (Slava! Živio! Hoch!)

Pri volitvi prvega podpredsednika bilo je oddanih 278 glasov. Izvoljen je bil baron Chlumecky z 253 glasovi, dr. Kathrein in Plener dobila sta po jeden glas, 23 listkov bilo je praznih.

Chlumecky zahvalil se je s toplimi besedami na izvolitvi, obetal, da bode strogo objektivni in nepristranski in poudarjal, da treba vsekdar v poštvi jemati zbornice dostojnost.

Drugim podpredsednikom bil je izvoljen dr. Kathrein z 218 glasovi, 27 listkov bilo je praznih.

Ko so bile volitve završene, prišel je državni proračun na vrsto in finančni minister Steinbach imel je svoj prvi govor. Govoril je kratko in poudarjal, da je proračun nepremenjen, kakor da bi zbornica ne bila razpuščena. Kakšen je njegov finančni program, o tem ni povedal niti besedice, sploh je bil njegov govorček jako jednostaven in poslanci dobili so večinoma utis, da je razlika mej Steinbachom in Dunajevskim velika.

Po Steinbacha „deviškem govoru“ bila je cela vrsta nujnih in drugih predlogov. Javorski, Plener in Engel stavili so nujne predloge, da se voli odsek 36 članov za sestavo adrese. Nujni predlogi so se vsi vsprejeli.

Izmej ostalih je omeniti predlog za borzni davek, za revizijo zakona glede živinskih kug, za službeno pragmatiko državnih uradnikov, glede uvažanja ameriških trt i. t. d. Naposled bile so interpelacije. Mej drugimi interpeloval je Burgstaller zaradi zvišanja aktivitetnih doklad državnim urad-

nikom v Trstu in zboljšanja položaja tamošnjim uradnim slugam.

Znamenit predlog.

(Konc.)

Tudi glede vojaškega preskrbljevalnega skladišča spremenile so se razmere prav radikalno. Ako je c. kr. državno vojno ministerstvo leta 1873. moglo trditi, da bi premestitev preskrbljevalnega skladišča prouzročevala vojnemu erarju zaradi dovažanja provijanta in drugih potrebščin najmanje 1500 gld. letnih troškov, je sedaj stvar ravno nasprotna. Zaradi sezidanja nove vojašnice, v kateri je nastanjena velika večina Ljubljanske garnizije, vsled lege št. Peterske in nove deželnoobrambovske vojašnice je namreč oni prostor, kateri je zložena komisija dne 3. avgusta 1874 priznala za izredno in v vsakem oziru pripraven, da se sezidata na njem oba vojnogerarska zavoda, prišel v skoro neposredno bližino vseh vojaških nastanjalniš. Če bi tedaj c. kr. vojna uprava opustila sedanje vojaško preskrbljevalno skladišče in sezidala na parcelah št. 26 in 27 v Kravjej dolini novo, gotovo je, da bi si prihranila jako veliko dovoznih in odvoznih troškov. Zneska pač ni mogel finančni odsek določiti niti približno, pač pa je glede na sedanja vojaška nastanjalnišča in na ona iz leta 1873 gotovo, da bi se — če bi se takrat po računu c. kr. vojnega ministerstva bilo 1500 gld. več potrošilo — sedaj veliko večji znesek prihranil.

Poleg rečenega pa je važna tudi okolnost, da bi vojaško preskrbljevalno skladišče na omenjenem prostoru bilo v neposrednej bližini južne, kakor tudi dolenske železnice, tako da bi ga — ne glede na vsakdanjo korist, ki izvira za tako poslopje iz bližine železnične — o vojnem času mogoče bilo zvezati z jedno ali drugo progo, ne da bi to prouzročevalo velikih troškov.

Ako je torej v brezdvajbenem interesu mesta, da se premesti sedanja vojaška bolnišnica, tedaj je po mnenji finančnega odseka v ne manjem interesu vojnega erarja samega, da premesti sedanje vojaško preskrbljevalno skladišče na tako ugodno ležeči parceli št. 26 in 27 v Kravjej dolini, dokler je ti parceli sploh mogoče še dobiti.

Finančni odsek si seveda ni prikrival, da se bode ta stvar izpeljati dala le tedaj, ako mestna občina stavi c. kr. državnemu vojnemu ministerstvu take pogoje, katere bode le to kot, v faktičnih razmerah utemeljene, sprejeti zamoglo. Poudarjal je tedaj pred vsem, kakšen znesek bi bilo ponuditi kot kupnino za oba večkrat imenovana vojnogerarska zavoda.

Da je cena, katero je določila komisija dne 1., 3. in 4. avgusta 1874 po 80 gld. za zazidani in po 25 gld. za nezazidani kvadratni sežanj površine, veliko previsoka tudi dandanes, razvidi se najbolje iz tega, ako se primerja, po čem se plačujejo stavbišča na drugih krajih mesta. Tu se je pred vsem ozirati na jednako ugodno situvana stavbišča ob Resljevi cesti, kjer vidimo, da so se kupovala po 6, 7, 10 in 12 gld. za kvadratni sežanj. Ako se torej vzame najvišja cena 12 gld., bilo bi 6144 kvadratnih sežajev nezazidane površine vredno 73.728 gld. 1500 kvadratnih sežajev zazidane površine pa — ker se ista po mnenji finančnega odseka ne more nikakor ceniti dražje ko po 50 gld. — 75.000 „

Vkup torej 148.728 gld. Da je taka cenitev utemeljena, razvidi se najbolje iz skupila, katero je dežela Kranjska dosegla za občno civilno bolnico, katera obsega 930 kvadratnih sežajev zazidane in 5782 kvadratnih sežajev nezazidane površine. Po gori omenjenih cenah računano bilo bi to posestvo vredno 115.884 gld. Prvotno bilo je komisijonelno cenjeno na 109.000 gld.; ako se je vendar zanje skupilo 120.000 gld. pripisovati je to velikodušnosti gospoda Josipa Gorupa, ki je to poslopje namenil za važno ustanovo.

Finančni odsek imel je tudi pred očmi, da bi — ko bi mestna občina prevzela od c. kr. vojnega erarja prostor, na katerem stoji vojaška bolnica in preskrbljevalno skladišče ter ga razdelila v stavbišča — teh stavbišč ne mogla prodati takoj, temveč da bi morebiti — in to ravno z ozirom na veliko število ugodno ležečih stavbišč, katera so na razpolaganje na drugih krajih mesta — morala leta in leta čakati, da dobi povrnjenega nekaj svojega denarja in da bi jej s tem v izgubo šlo jako mnogo obresti, katere bi kupno ceno prav zelo podražile.

Isto tako si ni prikrival, da bode naprava novih ulic — katerih je na tem prostoru projektovanih po dolgotrajni in počez: štiri in kanalizacija istih prouzročevala mestu prav izdatnih troškov; vendar pa je glede teh bil mnenja, da se jih mestna občina — ako hoče veljati za napredno upravno telo — ne sme plašiti, ker jej bodo po drugej strani nastale brezdvajbene koristi iz razširjave mesta in ker bode, ako se oni prostor zazida, svet podturenske graščine zadobil veliko večjo vrednost.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 17. aprila.

Gospodska zbornica.

Prihodnja seja adresnega odseka bode dne 25. t. m. in bode v tej seji poročevalec grof Falkenhayn predložil načrt adrese. Gospodska zbornica bode bržkone poslaniško zbornico prehitela z adresno.

Hohenwartov klub.

K že naznanjenim 72 poslancem je še pristeti 5 poslancev, ki bodo gotovo pristopili. Ako se prišteva še 10 moravskih Čehov, 2 Čeha divjaka in goriškega poslanca Jordana, ki sicer ne pripadajo klubu, pa bodo bržkone z njim glasovali, se klub približa prvotno pričakovanemu številu.

Mladočehi

bodo baje, kakor poročajo „Nar. listy“, v adresni odbor odposlali poslanca dr. Herolda in dr. Kaizla. Mladočehi nameravajo predložiti samostojen načrt adrese. Kot govorniki v adresni debati so odločeni: dr. Edv. Gregor, dr. Herold in dr. Kaizl.

Adresa in nemška levica.

Nekateri nemški organi, katerim je, kakor se samo ob sebi razume, Hohenwartov klub trn v očesu, začeli so se izrekati proti temu, da bi levičarji se še dalje preveč ozirali na Poljake, in da bi postali bolj hladni in bolj trdi nasproti njim. Kritikujejo, da se je v primerji z levico članom Hohenwartovega kluba dalo preveč zastopnikov v posamičnih odsekih, ter da mora to uplaviti na adresno debato, ker ne bodeta samo levica in Poljaki se udeleževali načrta adrese, nego tudi Hohenwartovci. Poudarja se, da bi obe nemški stranki predložili svoj adresni načrt, ali pa v načrtu Poljakov odločno poudarjali v dodatkih nemško narodno stališče. O sodelovanju s Hohenwartom pa nečjejo ničesar vedeti.

Pomnožitev državnozbornskih odsekov.

Posamični odseki državnozbornski bode se nekoliko pomnožili, da bode tako ustrezno tudi izrečeni želji nekaterih manjših frakcij, da bi ne bile izključene od parlamentarnega sodelovanja v odsekih. Adresni odsek, v katerem bi prvotno imelo biti 24 članov, bode jih zdaj imel 36.

Dunajske občinske volitve.

Zanimive so statistične date o baš dokončanih volitvah za Dunajsko veliko občino. Akopram so liberalci židovski zmagali v dveh razredih in imajo torej v mestnem zastopu večino, pokazalo se je vendar, da imajo antisemiti veliko zaslabo v narodu, kajti večina volilcev je bila za njih. Od 54.694 volilcev glasovalo je za antisemite 28.452, za židovske liberalce pa 28.262. To dokazuje najbolj jasno, kako globoko ukoreninjeno in razširjeno je antisemitsko gibanje na Dunaji.

Hrvatska regnikolarna deputacija

se baje neče udati in zahteva odločno, da prebitki iz zemljiškoodveznega fonda pripadajo Hrvatski. Nadeja se, da se bode doseglo sporazumljenje v tem uprašanju.

Vnanje države.

Amnestija za tiskovne prestopke v Srbiji.

Po predlogu vlade objavilo je srbsko regentstvo splošno amnestijo za tiskovne prestopke.

Kraljica Natalija.

Kakor se poroča iz Belega grada, hotel se je oglasiti pri kraljici-materi Nataliji minister notranjih zadev Gjaja, da bi jej poročal o sklepu skupščine, ki zahteva, da tudi ona za čas kraljeve mladosti biva v inozemstvu. Bivša kraljica pa baje ministra niti vsprejeti ni hotela, ter se je izrazila, da se bode umaknila samo sili. Vlada baje res namerava odpraviti jo s silo.

Važen odlok v Rusiji.

Ruska ministra notranjih zadev in pravosodja nameravata uvesti posebne pooblaščenice za kmetijske pravne zadeve, ki ne presegajo 500 rubljev. Ti pooblaščenici bi bili v državni službi, in bi brezplačno zastopali kmete pred sodnijami, ter tako kmetasko ljudstvo obvarovali nekaterih brezvestnih juridičnih svetovalcev, kateri so dozdaj izsesavali kmeta. Ta odločba, če se uvede, utegne biti velike koristi kmetiskemu ljudstvu.

O Bismarckovi izvolitvi.

za katero je toliko zanimanja, poroča se kaj počasno. Do trenutka, ko to pišemo, manjka še poročila iz kacij 20 volilnih okrajev, katerih je skupaj 90. Bržkone bode treba ožje volitve mej Bismarckom in socijaldemokratičnim kandidatom. Od 14.101 dozda oddanih glasov dobil jih je Bismarck 5945,

socijalno-demokratični kandidat Schmalfeld 3574, Welfovec Plate 2515 in naprednjaški kandidat Adloff 2067. Absolutne večine torej bržkone Bismarck nema in uprašanje je, kako se bodo stvari obrle pri eventualni ožji volitvi. Na vsek način je jako zanimivo, da se baš Bismarck mora tako boriti za državnozbornski mandat s socijalnimi demokrati, katere je on tako preganjal. — Po naj-novejših poročilih manka še 12 volilnih okrajev. Bismarck dobil je 7040, Schmalfeld 3604, Plate 2981, Adloff 2503 glasov. Kakor rečeno, bode bržkone ožja volitev mej Bismarckom in socijalni demokratom Schmalfeldom, za katero stoje stvari ugodno za Bismarcka.

Revizija ustave v Belgiji.

Desnica je odločila, da se revizija ustave izvrši takoj. S tem je baje odklonjena misel, da bi se počakalo s to revizijo do volitev, ki se bodo vršile drugo leto.

Volilna reforma v Belgiji.

Ministerski predsednik Beernaert je razložil v centralni zbornični komisiji svoje namere o reviziji volilne pravice. Zda je političkih volilcev 135.000. Vlada namerava dati političko volilno pravico vsem volilcem, ki imajo občinsko volilno pravico. Teh je nad 400.000. Dalje se bode dala volilna pravica še mnogim drugim, osobito tudi znanstveno izobraženim osebam. Volilna pravica pričela se bode z dovršenim 25 letom.

Sanitetni svet v Carigradu

je preklical odredbo, s katero se je uvedla petdnevna kvarantena v Carigradu za ladije prihajajoče iz Masave, ker se je preverilo, da tam ni nikakoršnih kužnih bolezni.

Stanley — guverner.

Iz Bruselja se poroča, da je imenovanje Stanleya guvernerjem države Kongo neresnično.

Lakota v Abesiniji.

Po poročilih iz Masave je nastala vsled goveje kuge grozna lakota in epidemična vročinska bolezen. Beda žene Abesince kar v tolpah v Masavi, kjer pa jih italijanski guverner, nemogoč jih preživeti, pošilja nazaj. Na potu jih največ pogine od gladi. Okraj okoli Otumle je poln mrličev. Beda se ne da popisati. To je gotovo prouzročilo vest, da je v Masavi kolera, kar se dozdaj še ni obistinilo.

Domače stvari.

— (Gospod deželni predsednik baron Winkler) obel je včeraj za vnetjem prsne mreke.

— (Imenovanje.) G. Jos. Kotnik, pravni praktikant pri deželnem sodišči v Gradci, imenovan je avskultantom za Koroško.

— (V komisijo za agrarske operacije na Kranjskem) imenovan je kot četrti član za l. 1891, 1892 in 1893 gosp. Vojteh Levičnik, nadsodiški svetnik pri deželnem sodišči v Ljubljani.

— (Več obrtnikov) nam piše: Nesmo hoteli verjeti, a sedaj smo se prepričali, da bolniške blagajne sluga, Črné, agituje za klerikalno stranko. To je pa že preveč. Ker nikakor ne moremo dupšcati, da bi z našimi trdo prisluženimi novci plačani sluga deloval proti nam za nasprotno stranko, spravili smo to zadevo v javnost in zahtevamo odločno, da se v tem oziru nemudoma kaj ukrene.

— (Koncert „Glasb. Matice“.) Ustopnice za jutranji vrlo zanimivi koncert „Glasbene Matice“ in opernega pevca Josipa Nollija dobivajo se v prodajalnicah gg. Vasa Petričiča in Fr. Sossa, zvečer pa pri blagajnici. Začetek koncertu bode točno ob 8. uri. Ker smo program priobčili že predvčeranjem ne preostaje nam, nego še enkrat opozoriti občinstvo na ta koncert.

— (Družbi sv. Cirila in Metoda) je poslala iz Litije blagorodna gospa Verderberjeva svoto treh goldinarjev, nabranih v veseli družbi. — Nam ne preostaje več zahvalnih besedi gledé Litijsko-smartniških domoljubkinj in domoljubov; zato smo sklenili s sedanjim mesecem pričeti po številkah objavljati doneske iz one domorodne doline. Pesniškega v sebi sicer nima številka in isto tako ni posebno pesnišk mesec april — vendar pa kličemo: Naj pošiljateljico prvega štetega daru mili Bog še mnogo aprilov ter mnogo let živi.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

— (Gg. pevce „Glasbene Matice“) opozarjamo, da je današnja pevska poskušnja z vojaško godbo točno ob 8. uri v redutni dvorani.

— (Popravek.) G. Fr. Vouk poslal nam je nastopni popravek: „Ni res, da bi bil jest pred 14 dnevi na shodu obrtnikov nekvalifikovano zabavljal na „farje“ in rabil še hujše izraze“. Čudno se nam je zdelo, da je g. V. še le vsled poslednje naše notice poslal popravek, ko smo vendar že v

— (Dolenjska železnica,) ki se tako željno pričakuje, otvorjena bode, kakor je razvidno iz načrtov, v jeseni 1892. ali pa najpozneje sledeče poletje. Sedaj bodo se vršili postajski komisijoni. Ker se glede proge čujejo razne neosnovane trditve, bodi tu povedano, da bode po dosedanjih načrtih dolenjska železnica imela svoj kolodvor v Šiški, kjer se bode sedanji državni (Rudolfov) kolodvor primerno razširil. Iz Šiške držala bi železnica za Sv. Kristofom, šla preko južne železnice, oziroma pod njo, potem krenila čez Vodmat in Ljubljano, pri klavnici čez Gruberjev kanal, in pod Golovcem naprej do Zelenega hriba, kjer bode postajica, oddaljena 700 metrov od mosta čez Gruberjev kanal.

— (Občni zbor c. k. kmetijske družbe **kranjske**) za l. 1890 bode v četrtek 4. junija t. l., **ako se kaj ne primeri**, zaradi česar bi se zbor za-
kasnil.

— (Viške in Glinške čitalnice odbor) sklenil je v zadnji seji, da se dne 7. junija na vrtu gostilne „Amerika“ priredi osnovalna veselica. V ta namen izvolil se je pomnožen odbor, kateri bode takoj ukrenil potrebne priprave, da se bode sijajno vršila prva veselica, pri kateri bode prvič nastopil mešani pevski zbor, ki se pod vodstvom neutrudljivega g. A. Štamcarja jako pridno vadi in bode izvestno mlademu, lepo se razvijajočemu društvu v čast. Želeli bi bilo, da bi se te veselice udeležila bližnja narodna društva z zastavami.

— (Premembe v tržaški škofiji.) Gosp. Josip Mikuš, župnik v Kubeđu, imenovan je župnikom v Avberji na Krasu, gosp. Peter Franceschini, župnije upravitelj v Kastanji, imenovan je župnikom v Momjanu.

-- (Učiteljski Tovariš.) Glasilo „Slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani“ ima v 8. številki naslednjo vsebino: O zemljepisnem pouku. (Fr. Orožen.) — Uredba učiteljskih plač na Krajuškem. (Fr. Levec) — Knjiga Slovenska. — Ukazi in odredbe šolskih oblastev. — Književnost. — Listek. — Dopisi. — Vestnik.

— (Z Jesenic na Gorenjskem.) Danes ostavilo je v tukajšnji tovarni kranjske obrtne družbe nad 60 delavcev delo, ker so jim preveč zmanjšali plačo. Naši „Pribandrovčki“ iz Rajha vedno gledajo, kje bi ubogega trpina slovenskega bolj zatirali. Kakošen bode izid tega strajka, ne vemo, upamo pa, da se bodo gospodje malo omečiti morali tudi proti „Kraujcem“, kakor so se pred par meseci proti Korošcem, ki jim tudi niso hoteli več delati za njim napovedano mezdo ter so zahte-

— (Akadem. društvo „Triglav“ v Gradci) ima v soboto, dne 18. aprila t. l., svoje I. redno zborovanje s sledečim vspeoredom: 1. Čitanje zapisnika. 2. Poročilo odborovo. 3. Volitev predsednika. 4. Volitev novega odbora. 5. Poročilo odbora „ad hoc“ zaradi izleta. 6. Poročilo g. Mohoriča glede tamburaškega vprašanja. 7. Predavanje, čita g. cand. prof. Fr. Gestrin. 8. Slučajnosti. Lokal: Kuopfs „Restauration zur Weinhecke“ Klosterwiesgasse. Začetek ob 8. uri zvečer.

— (V spomin na štiristoletnico najdenja Amerike) delajo v Chicagu, v trgovskem središču severno-ameriških zjedinenih držav, priprave za svetovno razstavo, ki se bode otvorila meseca maja 1893. l. in h kateri se vabi ves svet. Tisti, ki se za to reč zanimajo, pozvedo bolj natančno o ufej iz knjižice, ki je došla trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, in je vsakemu na razpolaganje. Tudi s pismenimi pojasnili je pripravljena omenjena zbornica postreči.

— (V Tuhinji) ustanovila se je 12. t. m. nova podružnica c. kr. kmetijske družbe za celo Tuhinjsko dolino. Mala podružnica šteje že 35 udov. Predsednik je g. Matej Kljun, župnik v Tuhinji; podpredsednik g. Ulrik Konjar, učitelj v Motniku; tajnik g. Srečko Malenšek, učitelj v Zg. Tuhinji; odborniki gg.: Vid Kadunc v Zg. Tuhinji, Martin Hribar v Cerkovšah, Josip Smolnikar st. v Lokah in Primož Matijan v Lazih.

— (Pri okrajnem sodišči v Ilirski Bistrici) razpisano je mesto kancelista. Prešnje do 18. maja.

Dunaj 16. aprila. Coroninijevega kluba program naglašaja, da treba gojiti avstrijsko državno idejo, vzdržavati obstoječe državno-pravne razmere, spoštovati ustavne pravice državljanov, jednako ozirati se na vse narode, vzdržati finančno ravnotežje in uravnati valuto.

Geestemünde 17. aprila. Izid volitev: Bismarck dobil 7557, Adloff 2619, Plate 3343, socialist Schmalfeld 3928 glasov. Torej bode ožja volitev mej Bismarckom in Schmalfeldom.

* (Lokavost slovaških izseljencev.)
Kakor naši Dolenjci, istotako izseljujejo se v veliki množini tudi Slovaki iz Požauške okolice v naše dōbe obljubljeno deželo — v Ameriko. Madjarska vlada ovira vedno razširjajoč se izseljevanje na vse mogoče načine, izmej katerih je najjednostavnejši izvestno tã, da Amerike željnemu „tótu“ nè da potnega lista. Toda madjarske vlade opravniki so le obračali, obrnila je pa slovaška lokavost; Slovaki izseljujejo se slej kakor prej, in začudeni „nadašgoši“ izvedeli so v veliko svoje presenečenje, da služijo izseljencem mesto zakonitih potnih listov povse navadni živilski potni listi, katerih v Hamburgu ali v Bremenu itak nihče ne umeje, ker so pisani madjarski.

* (Sedem otrok utonilo) je v vasi Hohenraden na Württemberskem. Vozili so se v čolnu, ki se je prekopicnil; otroci prišli so drug drugega in vlekli drug drugega na dno. Ribiči rešili so samo dva.

* (Tisoč poneverjenih pisem.) V Budimpešti našel je nekega bankirja blapec v kleti.

* (Voda v Sahari.) Važno iznajdbo so storili v oazi El-Golcah v puščavi Sahara. V globočini 35 metrov našli so naravno zalogo vode, ki daje 180 litrov vode v minuti, a upa se še večje množine vode izveči. To je prvi slučaj, da se v puščavi najde voda v taki majhni globočini. Ta najdba je velike važnosti ne samo za razvoj oaze, nego tudi arтеzijske vodnjake, ki se nameravajo napraviti, da se olajša promet skozi puščavo. Bržkone je to, kar se je zdaj našlo, velik podzemski rezervoar vode.

* (Moderno robstvo v Ameriki.) Kaj je vse v Ameriki mogoče, o tem svedoči v nebe vpijoči dogodek, o katerem poročajo iz države Virginije. V Novem Jorku izhajajoči časopis „Hlas Lidu“ dobil je vest, da se v nekem kraju Virginije ravna s češkimi delavci kakor z robi, in poslal je svojega izvestitelja tja, da se o stvari pouči. Le-ta poročal je potem, da je neki židovski agent tekom lanskega leta najel 75 čeških delavcev, da bodo delali pri zgradbi nove železnice v Virginiji. Morali so v dotični kraj hoditi peš in sremiali so jih

so v tistem kraju ugodni pesi, in sprejemanj so jih oboroženi ljudje. Siromaki niso imeli niti čevljev niti poštene obleke, a ravnalo se je ž njimi kakor z robi. Onega nesrečnika, ki je poslal „Hlasu Lida“ poročilo o postopanju z delavci, dal je najemnik ubiti. Pokvarjeno suho meso in star kruh, to je bila hrana katero so dobivali, a pretepavali so jih z bičem za vsako najmanjšo stvar. Trije Čehi in jeden Rus so hoteli uteči, ali ulovili so jih in upravl grozno mučili. Kako se je stvar končala, še ne vemo.

* (Klobase iz starih podplatov.) Po mnenju sodišča v Dortmundu je goveja koža, v klobase predelana, izvrstno jedilo za ljudstvo, posebno če je cena primerna. Nek tamošnji mesar izdelaval je že dlje časa take klobase. Preiskava je pokazala, da je bilo v teh klobasah poleg maščobe, hrustancev in starega špeha in kit tudi 32 odstotkov goveje kože, katero je mesar spremenil s kuhanjem v neko zbrozgo, ki jo je potem pomešal mej klobase.

* (Milijonarjeva svatba.) V Filadelfiji praznovala se je pred kratkim svatba mladega Jana Jakopa Astorja z velikim sijajem. Cvetlic porabilo se je za 20.000 dolarjev, darovi, katere je dobila nevesta, vredni so bili dva milijona dolarjev, a hiša, katero je ženinov oče podaril mladima zakonskima, veljala je s pohištvo en milijon. Duhovnik zaslužil je 10.000 dolarjev, a obed, katerega je mladi Astor priredil 33 prijateljem, veljal je 6500 dolarjev.

* (Na led speljanguverner) Mr. Cornell, bivši guverner v Novem jorku imel je navado, da je ostajal rad precej dolgo v svojem klubu in svoji ženi, katera ga je vsakikrat vprašala koliko je ura, odgovoril obično „blizu polnoči.“ Nekega večera, ko se je gospod guverner dokaj pozno domov pri tihotapil, reče mu žena prijazno: „Ljubi mož, ustavi uro, jaz od ropota ne morem zaspati.“ — Ljubeznjivi mož ustregele je prijazni prošnji, a ko je drugo jutro na vprašanje, kdaj je bil domov prišel, po svoji navadi odgovoril: „blizu polnoči“, pokazala mu je žena uro, ki jo je bil sam ustavil ob — 1/2 3. To je moža moralno tako pobilo, da ni šel nikamor — jeden teden.

Trajni zdravilni uspeh. Pri boleznem protinu, revmatičnih bolečinah v hrbtu, udih in členkih se z velikim uspehom rabi Moll-ovo „Francosko žganje soljo“. Cena steklenici 90 kr. Vsak dan razpošilja po poštam povzetji A. Moll, lekarnar, c. in kr. dvor. založnik na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 2 (4-5)

Jedna steklenica ustne vode velja 40 kr.; jedna škatlja
zobnega praška 20 kr.; 12 steklenic 4 gld.; 12 škatelj
samo 2 gld. (81-50)

Lekarna **Piccoli**, „pri angelju“, v Ljubljani, Dunajska cesta.

za vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta
2 gld. 30 kr.; za četrto leta 1 gld. 15 kr.

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem- peratura	Ve- trovi	Nebo	Mo- krina v mm.
16. aprila	7. zjutraj. 2. popol. 9. zvečer	737.7 mm. 737.5 mm. 738.1 mm.	7.8° C 12.2° C 8.4° C	sl. vzh. sl. vzh. sl. vzh.	d. jas. obl. obl.	0.00 mm.

Srednja temperatura 9.5°, za 0.2° nad normalom.

Loterijske srečke 15. aprila.
V Brnu: 9, 55, 58, 88, 8.

Dunajska borza

dné 17. aprila t. l.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	92 45	92 55
Srebrna renta	92 45	92 55
Zlata renta	111 —	111 15
5% marčna renta	101 65	101 75
Akcije narodne banke	989 —	989 —
Kreditne akcije	300 25	300 25
London	116 50	116 45
Srebro	—	—
Napol.	9 23	9 24 1/2
C. kr. cekini	5 52	5 51
Novške marke	57 10	57 10
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 133	gld. 50 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100 —	180 75
Ogerska zlata renta 4%	—	105 25
Ogerska papirna renta 5%	—	101 45
Dunavska reg. srečke 5%	100 gld. 120	75
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	114 —
Kreditne srečke	100 gld. 187	25
Rudolfove srečke	10 —	20 50
Akcije anglo-avstr. banke	120 —	161 60
Tramway-društ. velj. 170 gld. n. v.	—	220 —

Zahvala.

Za mnoge izkaze srčnega in iskrenega sočutja za časa bolezni in ob smrti nepozabnega, preljubljenega mojega moža, gospoda

Maksa Patat-a

meščanskega svilobarvca in hišnega posestnika,

posebno pa za mnoge in krasne vence ter za spremstvo pri pogrebu, izreka najsrčnejšo svojo zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem

(314) **Marija Patat roj. Kos.**

V Ljubljani, dne 16. aprila 1891.

Zahvala.

Za mnoge dokaze milega sočutja o bolezni in smrti nam nepozabljivega in srčno ljubljenega soproga in očeta, gospoda

JANEZA TRIBUČ-A

bivšega trgovca, posestnika in lesnega kupca v Mozirji,

izrekamo s tem, posebno za podaritev obilnih in prekrasnih vencev, za zadnjo spremstvo čast. občinskemu svetu, gorenje savinjski posojilnici, krajnemu šolskemu svetu, gorenjegraški prostovoljni požarni bratovi, izvrstnim pevcem, trgovcem od tukaj in iz okolice, kakor vsem sorodnikom, prijateljem in znancem našo najtoplejšo in najpristrčnejšo zahvalo.

Mozirje, dne 11. aprila 1891.

(311) **Žalujoči ostali.**

Pekarija v Trstu

na jako ugodnem kraju

odda se zaradi preselitve.

Več pové upravništvo tega lista.

(312—1)

Okrožni vozni list

za progo **Ljubljana-Belljak-Celovec-Maribor-Ljubljana**, II. razred, veljaven do 10. maja t. l., prodaja se za 10 gld. (Velja je 11 gld. 70 kr.) — Kje? pove upravništvo „Narodne Tiskarne“.

150 hektolitrov
jako dobrega lanskega dolenjskega

vina

po 20—24 gld. hektoliter prodaja

(300—5) **Ivan Prijatelj,**
trgovca v št. Janžu na Dolenjskem.

Na zahtevanje pošiljajo se uzorci nefrankovano. Manj ko 50 litrov jedne vrste se ne pošlje.

Najboljše sredstvo

Prebavno vino

(Vinum digestivum Breymesser)

iz knezoškofjske dvorne lekarne v Briksenu

Mr. F. C. Breymesserja

je **najboljše in najsigurnejše sredstvo**, da se hitro lečijo vsakovrstne motitve prebavljanja ali zapeka.

Cena velike steklenice z navodilom za porabo 1 gld. Dobiva se v lekarni gosp. **J. Svoboda** v Ljubljani. (198—11)

za bolni želodec!

Tuji:

16. aprila.

Pri **Malič**: Schwarz, Pichler, Sternberger, Grün-eisen, Schneider, Betel-heim, Brückner, Mandl, Herlink, Rubin, Berger, dr. Metzl, Weinwurm, Götz, z Dunaja. — Traff iz Brna. Dr. Kaul s soprogo iz Grada. — Miklitz iz Radovljice.

Pri **Slonu**: Wachtel, Zieger, Krotoszyner, Eigen, Elushtitz z Dunaja. — Dr. Temnik iz Grada. — Koss iz Celovca. — Müller iz Trsta. — Wollner z Trsta. — Röhler iz Kočevja. — Gauer iz Solno-grada. — Engelhofer iz Grada.

Pri **južnem kolodvo-ru**: Oruštejn iz Zagreba.

Umrli so:

15. aprila: Jožef Rothel, hlapec, 19 let, Kravja do-lina št. 11, za srčno hibo.

16. aprila: Florijan Hal-ler, prisiljenec, 23 let, Po-ljanski nsi, št. 50, za je-tiko.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Vožnja osebnih vlakov

št. 2159 in št. 2158

na progi

Ljubljana (drž. ž.) — Kamnik

in nazaj

vsako nedeljo in praznik

od dne 19. aprila t. l.

Od dne 19. aprila t. l. prične se vožnja vsako nedeljo in praznik z osebnimi vlakoma št. 2159 in št. 2158 na progi Ljubljana (drž. žel.) — Kamnik in nazaj po nastopnem vožnem redu:

Vlak št. 2159

Ljubljana (drž. kol.)	odhod popoldne 1:30
Crnuče (postajališče)	1:47
Trzin	2:06
Domžale	2:14
Jarše-Mengi	2:24
Homec (postajališče)	2:30
Kamnik	2:45

Vlak št. 2158

Kamnik	odhod zvečer 8:10
Homec (postajališče)	8:26
Jarše-Mengi	8:32
Domžale	8:42
Trzin	8:50
Crnuče (postajališče)	9:09
Ljubljana (drž. kol.)	9:25

Na Dunaji, aprila meseca 1891.

C. kr. generalno ravateljstvo avstr. državnih železnic.

Razglas.

Iz zapuščine umrlega gospoda **Antona Jeršan-a** na **Uncu hiš. št. 10**, na okrajni cesti Planina-Rakek,

daje se v najem

hiša z vsemi prostori

to je: dve pritlični sobi za gostilno, vinska klet, druga klet, štacuna, kuhinja; v I. nadstropji štiri sobe, kašča, podstrešje in veliki sadni vrt pri hiši; potem veliki hlevi, mali hlevi za prašiče, odri, skedenj, ledenica, kovačija, dve sobi nad kovačijo, vodnjak, kozolec, jedna hiša posebej za stanovanje, jeden obzidan borjač in nekoliko njiv orne zemlje.

Najemna dražba vršila se bode

dne 27. aprila 1891

od 8. ure v jutro do poludne na Uncu hiš. št. 10.

Omenjeni dan se bode prodajalo tudi

okolo 300 stotov sena.

Zakupni pogoji naznanili se bodo občinstvu isti dan pred začetkom dražbe.

Omeniti je še, da bi se v omenjeni hiši nahajajoča se **oprava za gostilno in štacuno**: mize, stoli, steklenice, kozarci, krožniki, skledice, police itd., tudi prepustila zakupniku, ako se doseže sporazumljenje.

(310)

Oskrbništvo.

! Največja tovarna na svetu !

Vsak dan se prodaja: (874-14)

50.000 kilo.

Dobiva se v vseh **specerijških, delikates-nih prodajalnicah in konditorijah.**

CHOCOLAT MENIER

Brzovozni parobrodi iz BREMENA v AMERIKO.

Opozarjamo vse potnike, kateri nameravajo peljati se v Ameriko z našimi brzovoznimi parobrodi, da na Dunaji nemamo urada za prodajanje vozovnic. **Vsakdo**, ki prodaja na Dunaji vozovnice za brzovozne parobrode **Bremenske**, je **slepar**. Novi brzovozni parobrodi iz **Bremena v Ameriko** vozijo le 8 dni. Vozovnice prodajajo se samo v Bremenu. Potniki kupijo naj na Dunaji le železniške vozovnice **do Bremena**. Ne kupujte od Dunajskih sleparjev vozovnic za parobrode.

V Bremenu, marca meseca 1891.

(210—9)

Severonemški Lloyd.